

مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی
(مرکز پژوهش‌های ایرانی و اسلامی)

ابوالفاسم فردوسی

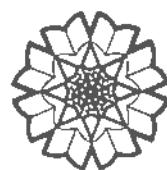
شاهنامه

به کوشش

جلال خالقی مطلق - محمود امیرسلار

دقتر ششم

فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹-۴۱۶ ق.
 شاهنامه/ابوالقاسم فردوسی؛ به کوشش جلال خالقی مطلق. - تهران: مرکز دائرة
 المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۸۶.
 ۸ جلد. (انتشارات مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵،
 ۲۶، ۲۷) — (کانون فردوسی)
 * پاورقی و فهرس
 * مجلدات ۱ تا ۶، چاپ ۲ و مجلدات ۷ و ۸ چاپ اول، همکاران جلد ششم و
 هفتم به ترتیب: محمود امید سالار و ابوالفضل خطیبی.
 * فهرست نویسی براساس فیبا
 ۱. شعر فارسی - سده ۴ ق. الف. خالقی مطلق، جلال، ۱۳۱۶ — ، ویراستار
 ب. عنوان
 کتابخانه ملی ایران PIR4490
 محل نگهداری
 ۸ فا ۱ / ۲۱
 م ۸۵-۴۶۷۵۸

نام کتاب: شاهنامه
 سراینده: حکیم ابوالقاسم فردوسی
 ناشر: مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی (مرکز پژوهشهای ایرانی و اسلامی).
 حروف چینی، صفحه آرای و نمونه خوانی: شهرزاد ولایتی - پژمان فیروزبخش
 طراحی نشان کتاب: نادر مطلبی کاشانی - بهرام افشار - برگرفته از کتیبه آرایشی
 دست نویس شاهنامه فلورانس مورخ ۱۴ ق.
 لیتوگرافی: بزرگمهر، چاپ: طلایه ۸۰، صحافی: سیدین.
 چاپ اول: تهران ۱۳۸۶
 تعداد: ۲۰۰۰ نسخه

شابک (دوره): ۹۶۴-۷۰۲۵-۴۵-۹

شابک (ج ۶): ۹۶۴-۷۰۲۵-۵۱-۳

* حقوق این چاپ در ایران که از طرف مصحح منحصرأ به مرکز دائرة المعارف بزرگ
 اسلامی واگذار شده است از هر حیث محفوظ می باشد.

فهرست مطالب دفتر ششم

یازده	دستنویس‌های اساس تصحیح این دفتر
دوازده	مآخذ دیگر
دوازده	برخی نشانه‌ها
سیزده	دستنویس‌های دیگری که بررسی شده‌اند

اسکندر

پادشاهی اسکندر چهارده سال بود

۱۱	گفتار اندر خواب دیدن کید هندی
۲۰	گفتار اندر نامه فرستادن اسکندر بنزدیک کید هند
۲۸	گفتار اندر آزمودن اسکندر فیلسوف هند را
۳۱	گفتار اندر آزمودن اسکندر یزشک را
۳۵	گفتار اندر آزمودن اسکندر جام را
۳۷	گفتار اندر نامه فرستادن اسکندر بنزدیک فور هندی
۴۲	گفتار اندر رزم اسکندر با فور هندی
۴۸	گفتار اندر رفتن اسکندر به خانه‌ی کعبه
۵۲	گفتار اندر نامه فرستادن اسکندر بنزدیک قیدافه
۵۷	گفتار اندر رفتن اسکندر به رسولی بنزد قیدافه
۷۴	گفتار اندر رفتن سکندر به شهر برهمنان
۷۸	گفتار اندر رفتن اسکندر به خاور و دیدن عجایب‌ها

- ۸۰ گفتار اندر رزم اسکندر با حبش
- ۸۱ گفتار اندر رسیدن اسکندر به زمین نرم‌پایان
- ۸۵ گفتار اندر رسیدن اسکندر به شهر هروم
- ۹۱ گفتار اندر رفتن اسکندر به ظلمات به طلب آب حیوان
- ۹۶ گفتار اندر ساختن اسکندر سدّ یاجوج و مأجوج را
- ۱۰۲ گفتار اندر رسیدن اسکندر به درخت گویا
- ۱۰۶ گفتار اندر رفتن اسکندر به چین
- ۱۰۹ گفتار اندر پاسخ نامه‌ی اسکندر از فغفور چین
- ۱۱۳ گفتار اندر رسیدن اسکندر به شهر یمن
- ۱۱۶ گفتار اندر رسیدن اسکندر در بابل
- ۱۱۹ گفتار اندر اندرز کردن اسکندر
- ۱۲۳ گفتار اندر سپری شدن روزگار اسکندر

اشکانیان

پادشاهی ملوک طوایف دویست و هشتاد و سه سال بود

- ۱۳۵ گفتار اندر ستایش سلطان محمود
- ۱۳۸ آغاز داستان
- ۱۴۰ گفتار اندر به خواب دیدن بابک ساسان را
- ۱۴۲ گفتار اندر زادن اردشیر از مادر
- ۱۴۸ گفتار اندر داستان گلنار با اردشیر بابکان
- ۱۵۲ گفتار اندر گریختن اردشیر از پیش اردوان
- ۱۵۷ گفتار اندر خبر یافتن کشور از اردشیر بابکان
- ۱۶۰ گفتار اندر رزم اردشیر با بهمن اردوان
- ۱۶۲ گفتار اندر جنگ کردن اردشیر با اردوان
- ۱۶۶ گفتار اندر رزم کردن اردشیر با کردان
- ۱۶۸ گفتار اندر شبیخون کردن اردشیر بر کردان
- ۱۷۰ گفتار اندر داستان کرم هفتواد
- ۱۷۵ گفتار اندر لشکر کشیدن اردشیر به رزم هفتواد
- ۱۸۲ گفتار اندر رزم اردشیر با مهرکِ نوش‌زاد
- ۱۸۳ گفتار اندر رفتن اردشیر به دز هفتواد به حیل و کشتن کرم

اردشیر

پادشاهی اردشیر بابکان چهل و دو سال بود

- ۲۰۷ گفتار اندر داستان شاپور با دختر مهرک نوش زاد
۲۱۴ گفتار اندر بزرگی اردشیر بابکان
۲۲۳ گفتار اندر اندرز کردن شاه اردشیر ایرانیان را
۲۲۹ گفتار اندر عهدنامه‌ی اردشیر بابکان با شاپور

شاپور

پادشاهی شاپور اردشیر سی سال بود

- ۲۴۳ آغاز داستان
۲۴۵ گفتار اندر رزم شاپور با رومیان

اورمزد شاپور

پادشاهی اورمزد شاپور یک سال و چهار ماه بود

بهرام اورمزد

پادشاهی بهرام اورمزد سه سال و سه ماه بود

بهرام بهرام

پادشاهی بهرام پسر بهرام نوزده سال بود

بهرامِ بهرامیان

۲۷۵

پادشاهی بهرامِ بهرامیان چهار ماه بود

نرسی

۲۸۱

پادشاهی نرسی نه سال بود

اورمزدِ بزرگ

۲۸۵

پادشاهی اورمزدِ نرسی نه سال بود

شاپور ذوالاكتاف

پادشاهی شاپور ذوالاكتاف هفتاد سال بود

۲۹۹

گفتار اندر رفتن شاپور به روم به ناشناخت

۳۰۳

گفتار اندر بند کردن قیصر شاپور را

۳۰۷

گفتار اندر گریختن شاپور با کنیزک از روم

۳۱۸

گفتار اندر تاختن شاپور بر سر قیصر روم

۳۲۵

گفتار اندر رزم شاپور با رومیان

۳۳۴

گفتار اندر داستان مانی صورتگر

اردشیر نیکوکار

۳۴۵

پادشاهی اردشیر نیکوکار ده سال بود

شاپورِ شاپور

۳۴۹

پادشاهی شاپور پسر شاپور پنج سال و چهارماه بود

بهرام شاپور

۳۵۵

پادشاهی بهرام پسر شاپور چهارده سال بود

یزدگرد بزه گر

پادشاهی یزدگرد بزه گر بیست سال بود

- ۳۶۳ گفتار اندر زادن بهرام گور
۳۷۳ گفتار اندر داستان بهرام با کنیزک جنگی در شکارگاه
۳۷۹ گفتار اندر رفتن بهرام گور نزدیک پدر
۳۸۳ گفتار اندر خشم راندن یزدگرد بر بهرامشاه
۳۹۱ گفتار اندر دادن ایرانیان پادشاهی به خسرو
۳۹۹ گفتار اندر پذیره شدن ایرانیان و سخن گفتن بهرامشاه با انجمن
۴۰۹ گفتار اندر تاج برگفتن بهرام از میان شیران

بهرام گور

پادشاهی بهرام گور شست سال بود

- ۴۱۶ آغاز داستان
۴۲۴ گفتار اندر داستان بهرام با لنبک و براهام جهود
۴۳۶ گفتار اندر رفتن بهرام گور به نخچیر و شیران کشتن
۴۴۰ گفتار اندر حرام کردن شراب را
۴۴۵ گفتار اندر دیهی که به یک سخن خراب شد و به یک سخن آبادان
۴۵۲ گفتار اندر به زن کردن بهرام دختران آسیابان را
۴۵۷ گفتار اندر یافتن بهرام گور گنج گاوان که جمشید نهاد
۴۶۳ گفتار اندر داستان بهرام گور با مرد بازارگان و شاگرد
۴۶۸ گفتار اندر داستان بهرام گور با زن پالیزبان
۴۷۶ گفتار اندر به زن کردن بهرام گور دختران برزین را

۴۸۴	گفتار اندر داستان بهرام گور با ماهیار گوهر فروش
۵۰۱	گفتار اندر داستان بهرام گور با فرشیدورد
۵۰۶	گفتار اندر نامه فرستادن بهرام هور بنزد بهرام گور
۵۱۰	گفتار اندر رفتن بهرام گور به شکار بیابان جَزّ
۵۲۳	گفتار اندر تاختن آوردن لشکر چین و روم بر بهرامشاه
۵۳۳	گفتار اندر نامه‌ی بهرام گور به نرسی
۵۳۸	گفتار اندر نامه نوشتن بهرام به مهتران و باژ افگندن
۵۴۳	گفتار اندر آمدن رسول قیصر بنزد بهرام و سؤالها کردن
۵۵۸	گفتار اندر رفتن بهرام گور به رسولی بر سنگل هند
۵۶۶	گفتار اندر هنر نمودن بهرام گور پیش سنگل
۵۷۲	گفتار اندر کشتن بهرام گور کرگ را در هندوستان
۵۷۵	گفتار اندر کشتن بهرام اژدها را به هندوستان
۵۸۱	گفتار اندر به زن کردن بهرام گور دختر سنگل را
۵۸۶	گفتار اندر باز آمدن بهرام گور از هندوستان
۵۹۵	گفتار اندر داد کردن بهرام گور
۵۹۹	گفتار اندر آمدن سنگل به ایران زمین
۶۰۵	گفتار اندر بخشیدن بهرام گور خراج جهان را
۶۱۱	گفتار اندر آوردن لوریان از هندوستان
۶۱۳	گفتار اندر سپری شدن روزگار شاه بهرام

فهرست‌ها

۶۱۹	فهرست نام کسان
۶۳۱	فهرست نام جای‌ها